

Sokolská stráž

Sokolská stráž je čestnou jednotkou České obce sokolské. Mezi její hlavní úkoly patří organizace, zabezpečení a provádění slavnostních, pietních a smutečních aktů, dále sokolských průvodů a slavností. K činnosti Sokolské stráže neodmyslitelně patří výuka pořadové přípravy pro krojované sokoly. Sokolská stráž sdružuje krojované sokoly napříč republikou a pečuje o zachování sokolství jako součásti českého kulturního dědictví.

Výcviky pro krojované sokoly u Hradní stráže

Dvakrát ročně pořádá Sokolská stráž ve spolupráci s Hradní stráží výcviky v pořadové přípravě, zacházení s prapory, věnci a šavlemi. Součástí těchto výcviků je také podrobné seznámení se správným nošením a vystupováním v sokolském kroji. Mimo to probíhají individuální výcviky po celé republice.

Výroba krojů

V rámci zkvalitňování vystupování krojovaných sokolů navázala Sokolská stráž spolupráci s ostravskou firmou Uniprex Trade, s. r. o. zabývající se výrobou uniforem a spolkových oděvů a pražskou firmou Ditas vyrábějící společenskou obuv. Výsledkem spolupráce je výroba tradičních sokolských krojů z nejkvalitnějších materiálů.

Více informací na:
www.sokolskastraz.cz
FB/Sokolská stráž

Do kroje!

Praktické informace
pro krojované sokoly a praporečníky

Sokolský kroj

Sokolský kroj je specifickým spolkovým stejnokrojem, dle kterého lze sokoly bezpečně identifikovat a odlišit je od jiných spolků a organizací. Užíváním kroje dává jeho nositel najevo svou hrdost na sokolskou příslušnost a sokolskou myšlenku vůbec. Vedle tradičního sokolského kroje existuje tzv. novodobý kroj (společenský oděv), který vznikl v první polovině 90. let 20. století. Ačkoli byl vytvořen pouze pro XII. všesokolský slet 1994, nosí jej sokolové dodnes.

Vystupování v sokolském kroji

- Sokolský kroj může užívat pouze řádný člen Sokola. Je vhodné mít na paměti, že kdo není duchem a skutky sokol, nestane se jím pouhým oblékáním kroje.
- Bratr nebo sestra v sokolském kroji vždy v první řadě reprezentují celou sokolskou organizaci a podle toho mají na veřejnosti vystupovat.
Základem je slušné a disciplinované chování.
- Nositel kroje musí dbát na svou upravenost, oholení a účes.
- Kroje musí být vždy čisté, vyžehlené, bez výrazných známek, poškozování a kompletů. Všechny boty, zvláště vysoké jezdecké holínky, musí být vždy čisté a vyleštěné.
- Na sokolském kroji se nenosí žádné odznaky ani vyznamenání! Nenosí se ani odznak „Na stráž“, ten je určen k připnutí na občanský oděv. **Výjimkou** je pouze sletový odznak v době konání sletu.
- Sluneční brýle se ke kroji nenosí. Doplnky jako řetízky nebo náramky nesmí být nošeny viditelně.
- Na čapce k novodobému kroji se nenosí sokolí péro.
- Sokolové v kroji (nově včetně žen) zdraví vojenským pozdravem, tzv. salutováním.

Způsoby nošení kroje

„Zimní“ varianty nošení krojů

„Letní“ varianty nošení krojů

Praporečnické rukavice

Praporečníci používají pro manipulaci s praporem bílé praporečnické rukavice s manžetou. Tyto rukavice jsou nutností a samozřejmostí pro využívání praporu při slavnostních příležitostech. Bez těchto rukavic by neměl praporečník vystupovat s praporem.

Manipulace s praporem

Počta s praporem se vzdává v pozoru (stoj spatný), vykloněním praporu pravou rukou před sebe.

Při pochodu nese praporečník prapor na levém rameni, levá ruka objímá seshora žerd'. Pravou rukou zapažuje a následně žerd' „hobluje.“ Vzhledem k výšce a váze některých sokolských praporů může praporečník využít ve výjimečných případech kožený pás, takzvaný „toulec.“

Praporečník

Jedná se o čestnou funkci.

Úkolem praporečníka je starost o prapor a vhodné zacházení s ním. Prapor se nesmí jakkoli znečistit a pokládat na zem. Praporečník zabraňuje například zbytečným dotykům diváků a kolemjdoucích. Praporečník nesmí nechat prapor bez dozoru tak, aby hrozilo jeho odcizení a stará se i o jeho vhodné uložení. Praporečníka volí zpravidla výbor jednoty nebo župy.